

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE BORUTA PAHORJA NA 25. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA *Ljubljana, 28. februar 2011*

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik vlade. Dovolite, da uvodoma navedem 10 ključnih problemov na gospodarskem, finančnem in socialnem področju, s katerimi se sooča naše gospodarstvo in posledično vplivajo na vse težje pogoje za življenje in delovanje ljudi in podjetij v Sloveniji. Prvič, padec konkurenčnosti gospodarstva, Urad za makroekonomske analize in razvoj je nedavno objavil, da je Slovenija po zadnjih podatkih stagnirala ali nazadovala po vseh mednarodnih primerjavah konkurenčnosti gospodarstva. Najbolj radikalen je bil švicarski inštitut IMD, ki je padec konkurenčnosti Republiki Sloveniji v letu 2010 zaznal kar za 20 mest, na 52. mesto, kar je največji padec med 58-imi raziskanimi državami. Drugič, kazalnik gospodarske klime. Še avgusta 2008 smo bili v Evropski uniji na 4. mestu po tem kazalcu, septembra lani na 18. mestu, kar je največji padec v Evropski uniji. Tretjič, stroški dela naraščajo. Stroški dela so v letu 2009 v Evropski uniji znašali, so se zvišali za 2,2%, v Republiki Sloveniji pa za 4,5%, kar je četrta največja rast v Evropski uniji. Četrtič, zamude pri plačilih, neporavnane obveznosti naraščajo, zneski neporavnanih obveznosti in število pravnih oseb z dospelimi neporavnanimi obveznostmi so se od leta 2008 do leta 2010 povečali za trikrat. Petič, število stečajev narašča. Od leta 2008 do 2010 se je število stečajev več kot podvojilo. Šestič, padec bruto domačega proizvoda. V daljšem obdobju do leta 2008 smo z ustvarjenim domačim proizvodom dohitevali povprečje Evropske unije in prišli na 91% v letu 2008. V letu 2009 smo padli na 86% povprečja in še padamo. Sedmič, padec investicij v letu 2009 in 2010 so se gradbene investicije in investicije v opremo več kot dvakrat znižale glede na evro območje. Primanjkljaj državnega proračuna. V letih 2009 in 2010 smo porabili oziroma bomo porabili za 20% več kot smo ustvarili. Povečanje javnega dolga in poročstva naraščajo. Od leta 2008, ko je znašal javni dolg skupaj s poročstvi je v Republiki Sloveniji to znašalo 32% bruto domačega proizvoda, zdaj že 58,3% bruto domačega proizvoda. Najbolj boli naraščajoča brezposelnost. Podvojili ste število brezposelnih, trend v Evropski uniji je bil lani že pozitiven, zmanjševalo se je, pri nas še kar narašča. Spoštovani predsednik vlade, poleg uvodoma naštetih deset ključnih problemov ljudi pestijo tudi krivice, ki se dogajajo v tej državi. Ali boste kot predsednik vlade, .../Opozorilni znak za konec razprave./... ali se počutite odgovornega za nastale razmere, saj so te primerjave relativne, torej kljub krizi so vsi nazadovali v Evropski uniji, mi pa še daleč najbolj - ali se torej vi, kot predsednik vlade, čutite.../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima predsednik vlade, gospod Borut Pahor. Prosim.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Čutim se odgovornega za reševanje problemov, ki sem jih kot predsednik vlade skupaj z ekipo ministric in ministrov ujel decembra 2008 in za njihovo reševanje. V marsičem smo uspeli, v nekaterih ambicijah tudi ne. Najprej in predvsem, to je bila pomembna odločitev, smo zavarovali svojo stabilnost in mir, uredili smo odnose z južno sosedo in preprečili, da bi morebitni socialni problemi na področju zahodnega Balkana pljusknili kot nacionalni problemi in ogrozili in to je zdaj druga stvar, naše popolno osredotočanje na gospodarske in socialne probleme.

Gospod poslanec, vi ste bili minister v prejšnji vladi in v letu 2008 ste lahko iz četrletja v četrletje lahko videli, da pada gospodarska rast pa vendar ne morem reči, da je prejšnja vlada, pa je nek krivil za gospodarsko krizo teh razsežnosti, ukrepala v duhu teh spoznanj. Mi smo prevzeli odgovornost za vodenje Vlade tik pred začetkom let 2009, sprejeli sveženj ukrepov za takojšnjo pomoč gospodarstvu. Leta 2010 smo sprejeli strukturne reforme in kot pravilno ugotavljate, ker je padla konkurenčnost, tudi zato, da naši ljudje niso čutili socialne krize tako kot bi jo, če slovenska vlada ne bi zavarovala svojo in gospodarsko zlasti pa socialno politiko, smo se zdaj odločili, da bomo šli v paket ukrepov za izboljšanje konkurenčnosti. Brez zamere, ni res, da je Slovenija med vsemi največji problem. Rad bi vam nekaj povedal; upam, tako da tega ne bomo razumeli samo tukaj v ozkem političnem krogu ampak da bodo to razumeli tudi naši ljudje; jaz mislim, da dajemo napačen signal od sebe, če pravimo, da se pravzaprav Slovenija potaplja. Ni res, Slovenija ima moč, da izplava iz krize in to se tudi dogaja. Ne dajajmo samo tistih podatkov, ki vzbujajo pri ljudje malodušje in skrb. Ti podatki seveda so, vedno. Dajajmo tudi tiste, ki kažejo na to, da okrevamo; po letu 2009 ko je stopnja gospodarske rasti padla za 9% beležimo letos pozitivno gospodarsko rast, 1,2%!

Poglejte, ko navajate neke podatke, naj jih še jaz; industrijska proizvodnja in izvoz dosejata od 5 do 10% stopnjo rasti z izjemo gradbeništva smo na poti okrevanja. Primanjkljaj je na dobrih 5%, imamo relativno nizko stopnjo inflacije. Dolg sektorja države je še vedno daleč pod kriterijem in povprečjem Evropske unije. S sprejetimi ukrepi smo vendarle zagotovili in ohranili petindvajset tisoč delovnih mest. Brez zamere, na področju spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti v zadnjih dveh letih je Vlada podprla več kot štiri tisoč tristo projektov podjetij, razpisala za več kot pol milijarde evrov sredstev. Podpora razvojnim centrom slovenskega gospodarstva je znašala nekaj manj kot dvesto milijonov. Da pri ustvarjanju pogojev za razvoj gospodarstva nismo neuspešni, dokazuje tudi podatek, da smo v letih 2009 in 2010 zabeležili prirast pet tisoč devetinsštirideset novih podjetij in zadrug in štiri tisoč sto enaindevetdeset s.p.-jev. Seveda so tudi zaskrbljujoči podatki o brezposelnosti, sicer so ti nižji od pričakovanih pa vendarle seveda še vedno skrbijo. Tako kot zamujamo, zamujali smo oziroma časovni zamik je bil pri prihodu krize v Slovenijo tako seveda Slovenija z nekim zaostankom tudi iz krize počasi izhaja. Kot se počasi umirja število brezposelnih v Evropski uniji tako se počasi umirja tudi število brezposelnih v Sloveniji oziroma raste število zaposlenih.

Tisto kar vam hočem povedati je, Slovenija zaenkrat ohranja vso in bom rekel politično socialno in gospodarsko kondicijo, da lahko izplava iz te krize, potrebno pa je malo več optimizma in tudi malo več sloge v slovenski politiki in v družbi, ker če si bomo podpirali in, bom rekel spodbujali otem bomo stremeli k temu da bomo boljši. Če bomo videli v vsem samo slabo bo ratalo v družbi eno malodušje, ki ni dobro za nikogar. In tukaj se potem postavlja vprašanje alternative.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, mag. Vizjak? Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik vlade! Številke so neizprosne in zgovorne. Jaz sem vam naštel deset konkretnih točk, kjer so uradni podatki in so številke slabe in te primerjave so narejene v primerjavi drugimi v Evropi in niso torej le posledica krize s katero so bili soočeni vsi v Evropski uniji. Gotovo so tudi posledica ne pravočasnega in neustreznega

ukrepanja te vlade. Vlada je sicer sprejela nekatere ukrepe, za ublažitev posledic krize, so bili praviloma prepočasni, ne celoviti ali pa so celo ciljali v nasprotno smer. Na primer ukrepi za ohranjanje delovnih mest so v glavnem odložili problem puščanja. Porabljenih je bilo 200 milijonov evrov, praktično ustvarjenega nobenega delovnega mesta. Jamstvena shema je povzročila veliko reprogramov posojil gradbenim tajkunom, ki so na koncu tako ali tako propadli in številni ljudje ostali brez dela na cesti. Opozicija je predlagala kar tri pakete protikriznih ukrepov, preko sto konkretnih podzakonskih predlogov pa žal ni silo sprejeto niti partnerstvo za sodelovanje. Torej tak predlog, ki bi lahko delno vsaj uredil zadeve, je tudi bil na koncu, da bi naredili konec tihim družbenikom in bogatenju posameznikov. Torej težko se je tudi izogniti občutku, da vlada nima odgovora za kopičene probleme in da celo podpira nekatere vplivneže in tajkune. Nazorni so primeri, recimo vaše lobiranje za Zidarjeve SCT posle v Libiji pri samodržcu Gadafiju. Potem državna firma kot je Dars, hitro poravnava račune posvečenim firmam kot je SCT, številni podizvajalci in zaposleni so brez plačila za opravljeno delo.

Spoštovani predsednik vlade! Ti primeri, ki sem vam jih povedal, bolijo ljudi, ker imajo občutek, da so nekateri posvečeni tako imenovani tajkuni, zaščiteni, in da se jim nič ne more zgoditi in vas sprašujem ali se boste zavzeli za to, da se razkrijejo vsi računi teh ljudi v tujini in ali se boste zavzeli za zaplembo tega premoženja teh ljudi?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik vlade, prosim.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Nimam nič proti temu. Nasprotno, vlada pod vodstvom pravosodnega ministra pripravlja štiri zakone, ki bodo posegli tudi na to področje in uredili stvari bolje kot so bile doslej. Ljudi, ki so skrbeli bolj za lastninjenje podjetij kot za njihovo upravljanje, ne morete najti v našem mandatu, ampak so bili proizvod prejšnjih in jaz ne obtožujem nikogar, da je to storil naklepno. Dejstvo je, da je pravni sistem ali pa slab nadzor to omogočal, ne v tem mandatu. Mi smo bili tisti, ki smo moralno kategorijo tajkunstva spremenili v pravno pregonljivo dejanje. Tudi onemogočili, da bi ljudje še naprej dobivali kredite za to, da bi mislili na svojo lastnino in ne na opravljanje podjetij za katere so bili odgovorni.

Drugič. Rad bi vam povedal; ta mesec bomo zelo močno delali na paktu konkurenčnosti. Paktu konkurenčnosti, ki ga predlagata Nemčija in Francija. S tem paktom konkurenčnosti, na njem dela delovna skupina, ki sem jo ustanovil prejšnji teden, bo prišla tudi pred predsednike vseh parlamentarnih strank, torej tudi opozicijskih. Približno računam sredi marca. Gospod poslanec Vizjak! Ali lahko računam, da pri tako prelomni odločitvi kot bo ta, ali bo Slovenija sodelovala v paktu konkurenčnosti, tam je pa šest pogojev za to, računam lahko tudi na vaše sodelovanje? Ne pravim, da potrebujem prazno podporo, daleč od tega, ampak kritičen premislek ali je pridružitev Slovenije paktu konkurenčnosti, ki bo od nas zahteval marsikaj, tudi bom rekel deloma pogled na odhodkovno stran proračuna, ali lahko računam na razumevanje z vaše strani. Če in kolikor, potem imamo priložnost, da se usedemo, kot sem večkrat rekel, na ta nemško-francoski vlak in gremo s prvo lokomotivo naprej. Če te možnosti ne bi bilo, kot vi pravite, zaradi slabih referenc, Slovenija k temu niti ne bi bila, bom rekel, aktivno vabljen. Pa je. V Sloveniji o tem razmišljamo in delamo, v slovenski vladi pripravljamo ukrepe in zdaj vas tukaj pred vsemi tako kot vi mene pred vašimi kolegi, prosim, da sredi marca, ko bomo prišli s predlogom za naše sodelovanje v paktu konkurenčnosti, ki bo zelo zahtevna stvar, ampak bo Slovenijo počasi, a zanesljivo izpeljal iz te krize, da pride zraven in poveste svoja stališča. Glede tega v kakšno situacijo smo prišli z novo vlado pa, brez zamere, še enkrat pravim, Slovenija je bila na krizo slabo pripravljena. Ne krivim nobenega posebej in nobene vlade posebej. Zato imamo tudi nekoliko več problemov kot jih imajo kakšne druge države. Toda še vedno veliko manj, kot večina nam primerljivih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Vizjak imate postopkovni predlog?

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, predsednik. Jaz bi v skladu z določbami Poslovnika predlagal razpravo o odgovoru predsednika vlade.

Spoštovani predsednik vlade. Seveda smo za sodelovanje. Vendar preden bomo govorili o paktu o konkurenčnosti bi pričakovali v Slovenski demokratični stranki vaš odgovor na našo pobudo partnerstva 2+10. Na začetku mandata smo vam dali pobudo po sodelovanju, bil je tako, bi rekel, brezbrizno odklonjeno to sodelovanje. In to sodelovanje vseskozi pogrešamo. Spoštovani predsednik vlade. Jaz mislim, da številne delavke in delavci brez službe, 60.000 brezposelnih več v tem mandatu, 46.000 delovno aktivnih manj v tem mandatu, ne morejo več živeti od obljub, in tudi ne od optimizma, ki ga vi trosite. Za obljube in optimizem je bilo dovolj v prvi polovici tega mandata. Sedaj bi morali žeti rezultate. Rezultate sem vam pa naštel v desetih točkah. In naj jih ponovim: padec konkurenčnosti gospodarstva, padec kazalnika gospodarske klime, naraščajoči stroški dela, zamude pri plačilih, večje število stečajev, padec BDP, padec investicij, primanjkljaj državnega proračuna, naraščajoč javni dolg in poroštva in na koncu naraščajoča, drastično naraščajoča brezposelnost in padec delovno aktivnih. To in ne nazadnje v tem zadnjem, kar sem vam povedal, je ključ za pokojninsko reformo. Če bi ne bilo teh 46.000 delovno aktivnih manj v letu 2010, če bi bilo brezposelnih več, če bi bilo investicij in dela v tej državi več, potem bi bil tudi problem in problematika pokojninske reforme bistveno nižja. Še enkrat, vse te mednarodne primerjave kažejo, da ni vzrok za takšno stanje v Republiki Sloveniji samo kriza. In vašo kazanje s prstom nazaj je tipično. Takrat, ko se branite ne znate drugega, kot preložiti odgovornost na drugega, redkokdaj pa nase in na svojo ekipo med katerimi ste danes. Torej, niste mi pa odgovorili na tisto vprašanje, in zato mislim, da je ključna tudi razprava, vsi ti padci na materialni ravni bolijo ljudi, in tepejo po žepu. Še bolj pa boli občutek, da se je ljudem zgodila krivica. Da na eni strani nekateri, ki so zafurali slovensko gospodarstvo lepo sedijo v lepih vilah, imajo debele račune v tujini in se posmihajo tem ljudem v stiski v brk. Vprašal sem vas, zakaj se za boga ne zavzamete za razkritje računov premoženja teh ljudi v tujini. Rekel ste, dobesedno, da nimate nič proti temu. Mi ne pričakujemo, da nimate nič proti temu. Vi morate to narediti kot odgovorni. In zato menim, da bi bilo že razkritje vseh teh računov in zablembe tega denarja velik korak v smislu razčiščevanja zadev v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Vizjak v postopkovnem predlogu ne morete več spraševati predsednika Vlade, ker vam ta ne more več odgovarjati. O predlogu poslanca mag. Andreja Vizjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri 1. marca 2011 v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku vlade bo postavil Franc Bogovič Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan. Spoštovani predsednik parlamenta, spoštovani predsednik vlade, gospe in gospodje ministri, spoštovane kolegice in kolegi. Gospodarska suverenost je zagotovo ena od tistih osnovnih suverenosti, ki jih država mora zagotoviti, prav tako je tudi ozemeljska celovitost in tudi razmere in dogodki, ki se odvijajo na meji in ob meji na naši strani meja del tega.

Zato vas spoštovani predsednik vlade v skladu s številnimi pobudami, ki so bile naslovljene na nas, tudi na vas, sprašujem ali in kako Vlada Republike Slovenije spremlja spremembe v strukturi lastnikov nepremičnin in posledično prebivalstva na vseh obmejnih območjih Republike Slovenije, konkretno na obmejnem območju z Republiko Italijo na slovenskem Krasu? Kaj boste storili, da bo Vlada Republike Slovenije na zgodovinsko vedno občutljivem območju ob meji z Republiko Italijo in na slovenskem Krasu hitro, pravočasno in ustrezno poskrbela za zaščito slovenske kulture, kulturne krajine in jezika na slovenskem Krasu ter preprečila verjetne dolgoročne posledice odprtega trga nepremičnin ob meji teh zahtev po pravici priseljencev do

komuniciranja s slovensko oblastjo v italijanščini? Vemo, da ste imenovali medresorsko vladno komisijo, ki naj prouči tematiko in možnosti ukrepanja, ker pa čas teče in obstaja nevarnost, da bo rok za ukrepanje vaša Vlada Republike Slovenije zamudila, vam v Slovenski ljudski stranki dajemo pobudo, zahtevo, ki so jo že izrazile tudi civilne iniciative, da naj država Slovenija takoj sproži postopek za sprejetje zaščitnih ukrepov v zvezi s trgov nepremičnin pri Evropski komisiji, podobno kot je Danska dosegla zaščito južnega ozemlja pred nakupi državljanov Republike Nemčije. Ker lahko z uporabo splošne zaščitne klavzule Slovenija zaprosi le do 1. maja 2011, je treba ukrepati takoj, zato vas sprašujem: Ali, na kakšen način in kdaj boste s svojo avtoriteto predsednika Vlade zagotovili, da bo Republika Slovenija pravočasno zaprosila za uporabo te zaščitne klavzule?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik vlade, gospod Borut Pahor.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Da kasneje ne pozabim, spoštovani gospod poslanec, primer Danske je nekoliko poseben, ker si je ona v pogajanjih izborila poseben akt glede nakupa nepremičnin. Vendar pa to ne pomeni, da Slovenija nima nobenih pravnih in drugih sredstev, s katerimi lahko zavaruje interese, o katerih govorimo. Kot ste pravilno opozorili, je Vlada zato sklenila ustanoviti medresorsko skupino. Ta sedaj dela in pričakujemo, da bo brez dvoma pravočasno povedala, kakšne sklepe bi lahko sprejeli znotraj možnosti uveljavitve 37. člena akta o pogojih pristopa, med drugim tudi Slovenije, k pogodbam Evropske unije. Kot veste, mora na podlagi načela prostega pretoka kapitala tudi Slovenija zagotavljati možnost nakupa za vse državljane Evropske unije. No, ne glede na navedeno si je Slovenija v času pogajanj za članstvo zagotovila varovalko, mislim, da jo omenjate v svojem vprašanju, ki je opredeljena v pogodbi o pristopu, tako da na podlagi 37. člena te pogodbe v obdobju 7 let lahko uporabimo to splošno zaščitno klavzulo. Ta rok, kot ste pravilno omenili, poteče letos, zato je ukrepanje potrebno sedaj. Menim, da bo ta komisija kmalu zaključila z delom in da bomo sprejeli, morda po potrebi tudi pred tem pretresli še s kom drugim, morda širše politično, ukrepe, ki so s tega vidika pomembni.

Poleg navedene zaščitne klavzule na trgu z nepremičninami obstaja tudi možnost uvedbe zaščitnih ukrepov in nadzornih mehanizmov, kot sta jih, recimo, kolikor vem, uvedli Italija in Avstrija, ki so v sektorski zakonih in predpisih.

Kot rečeno, mi bomo, to računam, dovolj zgodaj ugotovili, kaj lahko naredimo - tu vas opozarjam, da seveda velja načelo vzajemnosti -, da bomo zavarovali svoje interese, če bomo menili, da jih je mogoče, in poročali tudi Državnemu zboru o naših ukrepih glede tega.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani predsednik, tudi v pismu, ki so ga predstavniki civilne iniciative naslovili na vas, so v zahtevi zapisali, da se takoj javno opredelite do predstavljene problematike in ustrezno ukrepate, da se prepreči postopno prostorsko opustošenje in dolgoročna nacionalna erozija Krasa. Kot sva oba dejala, je ustanovljena komisija, ki jo je imenovala vlada 17. februarja. Odzivi, ki so bili z vlade, so bili s te vlade so bili takšni, da so to vaši citati, da mora biti vlada previdna in pametna, da se moramo zavedati prostega pretoka kapitala. V mojem vprašanju vas, kot Primorca in kot predsednika Vlade sprašujem o vašem mnenju, če lahko to že poveste sedaj, glede na to, da komisija že deluje in tudi s strani številnih iniciatorjev tega problema je zelo jasno pričakovanje, da se vrh države do tega problema opredeli. Sam ocenjujem, da gre pri takšnem vprašanju za eminentno politično vprašanje. Konec koncev takšno zaščitno klavzulo za to področje nepremičnin, ki jo je potrebno sprejeti do 1. maja, ki je potrebna odločitev Evropske komisije in zato moram reči, da me na nek način

malce preseneča, da je v sestavo te komisije prvi človek, ki vodi to komisijo po rangi, če je bilo vprašanje najprej naslovljeno predsedniku Vlade, potem pride pravosodno ministrstvo znotraj katerega je ta človek, to je minister, državni sekretar, direktor direktorata in potem šele pridejo ljudje, ki vodijo sektorje na posameznem ministrstvu. Se pravi, peti nivo je, če gremo po hierarhiji tisti, ki vam bom pripravil to odločitev, ocenjujem, da za tako eminentno politično vprašanje je potrebno tudi jasno izraziti to politično voljo in da bi pričakoval, da bo odgovore na to vprašanje tudi politično dal nekdo na višjem nivoju. Konec koncev smo se v zadnjem času z Italijani ukvarjali, ko je evropski komisar...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik vlade. Gospod Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Spoštovani visoki zbor. Kolikor je to vprašanje stvar politične volje in možnosti znotraj pravnega reda, potem naj tukaj ne bo nobenega nesporazuma. Slovenska vlada ima bržkone enak pogled, kot ga ima velika večina v tem domu, vključno z vami, ki postavljate to vprašanje. Zato sem, ko sem odgovarjal na novinarska vprašanja dejal prvič, ne samo kot Primorec, ste prijazno menili, ampak tudi kot .../Nerazumljivo./... da seveda nihče ni in tudi jaz ne ravnodušen do tega vprašanja, da sem z njim dobro seznanjen, da je potrebno ravnati, ne pa govoriti o tem in da je treba pri tem upoštevati možnosti, ki nam jih daje pravni red. In natančno to se dogaja, ko bomo te možnosti imeli in kolikor bo potem potrebna politična presoja, se bo tako vlada glede tega izrekla, če bo potrebna širša konzultacija, pa tudi širše. Torej, naj ta visoki zbor ne bo zaveden, imamo enak interes, pri čemer razumemo, da se moramo gibati znotraj pravnega reda, ki smo mu zavezani, znotraj načela vzajemnosti, vendar so tukaj dane neke možnosti spričo te klavzule in drugih instrumentov, ki sem jih bil omenil, ki nam dajejo nek meni ukrepov, o katerih pa se je pametno morda pogovarjati tudi na kakšen drugačen način, kot vedno pred tem visokim zborom na odprti seji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Imate postopkovni predlog, gospod Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: V skladu s Poslovníkom predlagam, da na naslednji seji Državni zbor opravi razpravo o tej problematiki, kakor so mi terminski plani in roki te komisije znani, bo komisija ta strokovni nivo opravila pred našo naslednjo sejo, se pravi zato predlagam, da o tem perečem problemu, ki je zagotovo eden od naših problemov, s katerim je prav, da se politika tudi v tem Državnem zboru, da o njem spregovori, da opravimo razpravo, kot sem že dejal o tej temi na marčevski seji in predlagam, da v skladu s poslovnikom o tem tudi glasujemo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Franca Bogoviča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, 1. marca 2011 v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku vlade bo postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Spolni kriminal v Sloveniji in teža tovrstnih kaznivih dejanj se stopnjuje in je iz leta v leto višji. V SNS že vse od leta 2001 na vse možne načine se trudimo in pozivamo predstavnike vseh slovenskih političnih strank do danes že neuspešno, da bi uvedli register spolnih prestopnikov v Sloveniji, da bi s spremembami kazenskega zakonika povišali kazni na področju spolnega nasilja, ter da bi podaljšali zastaralne roke pri prijavi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Vendar problematike spolnega nasilja v Sloveniji oblast ne jemlje resno in odgovorno, kakor je tudi prejšnja niti pred prejšnja oblast nista jemali resno in odgovorno. Spolna zloraba je zločin za katerega ni opravičila. Gre

za eno najbolj okrutnih in ostudnih kaznivih dejanj, ki mora biti v družbi ustrezno sankcionirano, zato je zelo pomembno o tem spregovoriti na glas in opomniti na nedopustnost teh dejanj in potrebo po sankcioniranju spolnih nasilnežev. Spolno nasilje in zlorabe otrok predstavljajo družbeni pojav v vse večji razsežnosti. Le 11% storilcev je poznanih v okolju, v katerem živijo, večina pa jih ostane neodkritih. Pomemben del storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost dejanja ponavlja povratništvo v primerih spolnih zlorab doseže tudi do 70%. Glede na odnos države do žrtev je skrb za naše najmanjše bistveno nižja kot v ZDA in Evropi. Sramotno je, da v naši družbi življenje otroka manj vredno od prometnega prekrška, saj na področju prometnih prekrškov vlada zagovarja strožjo kaznovalno politiko, ki naj bi botrovala večji preventivi, ko pa gre za poseg v človekovo nedotakljivost, nastopi vladna apatičnost in očitna toleranca. Glede na to, da je to zelo občutljiva in boleča tematika, sem prejšnji teden na vlado raje naslovil pisno vprašanje o tej problematiki, vendar je predsednik Državnega zbora brez obrazložitve zakaj je zavrnil moje vprašanje. Da pa ne boste mislili, da mi lahko preprečite, da bi opozarjal na probleme, ki vam ne dišijo in jih želite pomesti pod preprogo, vas predsednik vlade danes javno pred vsemi sprašujem ali bo vlada vzpostavila ustrezen nadzor za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost vseh storilcev tovrstnih kaznivih dejanj, ki mora biti dostopen vsem institucijam delujočim na področju vzgoje in izobraževanja? Torej gospod predsednik, kaj boste storili glede te zelo pereče problematike?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo trenutek gospod predsednik. Cenjeni kolega Jelinčič, če bi vprašanje zapisali tako kot ste ga danes ustno predstavili, bi vam gladko poslal to vprašanje naprej predsedniku vlade. Hvala.

Prosim, gospod Borut Pahor, predsednik vlade.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Poglejte, tudi pri tem odgovoru bi rad rekel, da verjetno med nami glede pogleda na ta zavržena dejanja ni nobenih razlik. Če in kolikor so razlike v pristopu, kako ta dejanja preventivno preprečevati, kako jih potem kazensko sankcionirati, je verjetno to del tudi strokovne diskusije in na koncu politične odločitve. Če in kolikor smo verjetno tukaj vsi naklonjeni strogim kaznovalnim ukrepom. Seveda pa verjamem, nisem poznavalec tega področja, da je bilo to prav gotovo upoštevano tudi v letu 2008, ko se je sprejel nov Kazenski zakonik, v 84. členu so uvrščene med temelje določbe za dajanje podatkov iz kazenske evidence, ker po tem ste me spraševali v vprašanju, ki sem ga dobil, da so na podlagi tega pod pogoji določenimi z zakonom iz kazenske evidence, da je mogoče dobiti podatke o neizbrisanih obsodbah za katerokoli kaznivo dejanje, torej tudi za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

Drugič. Po drugem odstavku tistega člena se na opravičeno in s področnim zakonom določeno zahtevo ustanov in društev, ki so jim zaupani otroci mladoletniki, dajejo podatke iz kazenske evidence tudi za že izbrisane obsodbe za določena kazniva dejanja kot na primer spolni napad na osebo mlajšo od 15. let, kršitve spolne nedotakljivosti zlorabo položaja, ki ga stori učitelj, vzgojitelj, skrbnik, posvojitelj itn. Na podlagi tretjega odstavka istega člena je v noveli zakona o izvrševanju kazenskih sankcij določeno, da se obsodbe za navedena kazniva dejanja vpišejo v posebno evidenco. Določeni so bili tudi pogoji pod katerimi se v nasprotju s splošnim načelom prej navedenim ustanovam dajejo v zvezi z navedenimi kazenskimi dejanji tudi podatki o osebah, ki so iz kazenske evidence že izbrisane. Obsodbe za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost se tako vpišejo v posebno evidenco, s področnimi zakoni se predpišejo pogoji in omejitve za dajanje podatkov o takih osebah. Ko ste mi postavljali vprašanje, gospod poslanec Jelinčič, mi je ministrica za notranje zadeve povedala, da v splošnih usmeritvah za delo policije za leto 2011, visoko med prioritetami spada tudi preventiva in pregon kaznivih dejanj s tega področja. Vlada se glede tega pač trudi z instrumenti, ki jih ima. In če bo presodila, da za to obstajajo razlogi, morda tudi spremenila pravne norme, če bo za to obstajala potrebna politična volja in večina ter argumenti za to. Tukaj je še volja najmanj pomembna, ker ne verjamem, da

kdo misli drugače kot je splošno mnenje v javnosti, da so to .../Nerazumljivo./ dejanja, ki terjajo strogo kaznovanje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora gospod Jelinčič? Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Zaskrbljujoče je dejstvo, da je vse več spolnega nasilja nad otroki in mladoletniki ter da je v slovenskih zaporih iz leta v leto več povratnikov. Evropa se je resno lotila reševanja te kompleksne problematike, saj so nekatere države poleg registra in zakonske obveznosti po predložitvi potrdila o nekaznovanosti s področja spolne nedotakljivosti za tista delovna mesta, ki so povezana z vzgojo in izobraževanjem uvedle celo kemično kastracijo za pedofile. Evropa si že nekaj časa zavzema za neposredno izmenjavo podatkov o storilcih kaznivih dejanj s področja spolnega nasilja nad otroki. Daleč najbolj dodelan in restriktiven model pa imajo ZDA. Naša oblast pa se že od leta 2004 dalje izgovarja, da naj bi bila uvedba takšnega registra v Sloveniji neprimerna z vidika načela sorazmernosti, obenem pa Vlada uvaja novo centralno evidenco za vse predšolske otroke, učence, dijake, študente ter udeležence izobraževanja odraslih, kjer bodo navedeni prav vsi, tudi najbolj osebni podatki. Praksa je žal takšna, da so žrtve tovrstnih najtežjih kaznivih dejanj večinoma prepuščene same sebi, stigmatizirane, izpostavljene grožnjam in v svoji bolečini ostajajo same. Takšna ignoranca sproži vprašanje kdo v Republiki Sloveniji tolerira pedofile, še posebej, ko vidimo, da še tisti dosojeni ukrepi kazni zapora, ki so izrečeni, ne dosegajo niti zakonsko določenega minimuma. Dostikrat pa so storilci teh kaznivih dejanj pogojno obsojeni ali oproščeni.

Vprašanje, ki mi ostane je koga v Republiki Sloveniji sodni sistem pravzaprav ščiti? Žrtve ali storilce? Vendar mislim, da odgovor ni potreben. Še vedno tudi ni zakonsko predpisano obvezno preverjanje oseb, ki delajo v varstveno vzgojnih ustanovah v okviru državnih in civilnih organizacij, šole, vrtci, tabori, letovanja in tako naprej, kamor so naši otroci dnevno zaupani v varstvo. Torej, gospod predsednik kaj boste storili glede problematike, ki sem jo navedel?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik vlade, gospod Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Verjetno bi bil odgovor, da vse, kar je potrebno, ne bi povedal prav veliko. Ampak v bistvu vam ta hip ne morem reči kaj več od tega: vse, kar je potrebno. Nihče tukaj nima, in to je bistvenega pomena, zelo drugačnega pogleda na to vprašanje. Tako s pričo nesprejemljivosti, kot s pričo želje po tem, da se s preventivno politiko in po potrebi s kaznovalno politiko taka dejanja preprečujejo, in kaznujejo, če, in kolikor obstajajo za to strokovne podlage, če in kolikor za to obstajajo razlogi. Slovenska vlada bo v kratkem novelirala štiri pomembne zakone. Vse za to, da bi preganjali kriminal, gospodarski, organiziran, tudi tak. Prosim, slovenska vlada je za pobude odprta in bomo prisluhnili predlogom in argumentom zanje. Predlagam pa, da ne poskušamo vedno znova ustvarjati vtisa, da imajo vsi za vse probleme vse rešitve, med tem ko jih Vlada ne vidi in za nobenega od problemov nima rešitve. Tudi s tem se ukvarjamo in se želimo ukvarjati. Če in kolikor je tukaj ta pripravljenost za predloge, ki izboljšujejo stanje Vlada glede njih prav gotovo pri tem vprašanju ne bo ravnodušna. To vam želim zagotoviti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Imate postopkovni predlog, gospod Jelinčič? Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: V slovenskih zaporih je samo zaradi spolnega nasilja in napada na osebo mlajšo od 15 let povprečno 50 obsojencev, katerih kazen je v povprečju dolga le 3 leta in pol. Največje razočaranje pa so odločitve sodne veje oblasti, ki se kljub že tako nizkim predpisanim najvišjim kaznim ne odloča za izrek zapornih kazni za kazniva dejanja zoper

spolno nedotakljivost temveč izrekajo oprostilne sodbe z naravnost neverjetnimi obrazložitvami, če pogledamo samo zadnji takšen primer, ki je odmeval v javnosti. Da je zaskrbljenost poslanske skupine SNS popolnoma na mestu dokazujejo tudi višje povprečne kazni za pedofile v ZDA, katerih doba je 11 let, ob tem pa Evropska unija oziroma njene članice, med katerimi je Slovenija popolnoma pasivna, sprejemajo dogovore o poenostavljeni izmenjavi podatkov iz kazenskih evidenc, ki bodo v bodoče v posameznih državah preprečevala nadaljevanje tovrstnih dejanj. Vsaka članica naj bi bila za to dolžna voditi evidenco kazenskih obsodb svojih državljanov ne glede na to kje naj bi do njih prišlo. Vi se izgovarjate in vaši odgovori niso točni, so zavajajoči, pa magari so vam jih svetovali ustrezni ministri. Zato v skladu z 246. členom Poslovnika zahtevam, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika vlade na moje poslansko vprašanje. Poslance vseh poslanskih skupin pozivam, da ta predlog podprete. Sicer pa drage poslanke in poslanci bo rezultat glasovanja pokazal koliko je za vas pomembna zlorabljen duša in telo otroka, ki za posledicami takšnih dejanj trpi celo življenje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločili jutri 1. marca 2011 v okviru glasovanj. Proceduralno ste želeli, gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. 24., to se pravi pred nekaj dnevi smo dobili obvestilo kateri ministri danes ne bodo sodelovali pri točki dnevnega reda in med temi ministri je napisana tudi Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve. Tudi pred nekaj minutami, ko ste brali odsotnost ministrov, ste prebrali tudi Katarino Kresal kot ministrico, ki je ne bo na seji. In smo presenečeni, da se ti podatki, ki jih dobivamo poslanci na mizo, ne ujemajo z dejanskim stanjem, namreč zaradi tega, ker navedene ministrice ni bilo med prisotnimi na tej seji, mi smo tudi pripravili ustnih poslanskih vprašanj, nismo na primer nič spraševali o zadevi Hypo, nismo nič spraševali o nacionalnem preiskovalnem uradu, nič o bulmastifih in še o drugih velikih zgodbah, ki so v tej koaliciji. In očitno drži, da je Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve ena izmed 18-ih Katarin Kresal v tej državi, tako kot je bilo prej v enem dopisu napisano kolegu Branku Grimsu, da je Drago Kos eden izmed 18-ih Dragov Kosov in da zato ne morejo dati podatkov, da bi ga zaslišali na preiskovalni komisiji.

Skratka, spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani ministri, predsednik vlade, predlagam, da v bodoče zato, da bi tudi ustna poslanska vprašanja potekala tako kot je potrebno in da bi bila naslovljena na prave osebe s pravimi temami, s poudarki, da vsaj poveste kateri ministri bodo dejansko prisotni in kateri odsotni, da se te zadeve ujemajo, ne da dobimo neke dokumente na mizo z glavo Državnega zbora, ki jih pošilja Vlada Republike Slovenije in se ne ujemajo s tistim kar se zgodi čez dva dni. Mislim, da je to nedopustno. In tudi zaradi tega se potem ne postavljajo na seji Državnega zbora v okviru točke ustna poslanska vprašanja, poslanska vprašanja pravim ministrom. Tisti pa, kot imamo primere, ki pa morda niso kdaj navedeni, da ne bodo odsotni, pa jim postavimo poslanska vprašanja in potem jih na sejo ni in na naslednji seji, ko je že vsa aktualnost mimo, imamo tako kot na tej seji 10 ustnih odgovorov na vprašanja, ki smo jih postavili pred mesecem dni. Aktualnost teh tem je vsa šla mimo. Zato predlagam, da se tudi točke 1 v okviru dnevnega reda seje Državnega zbora, se pravi ustna poslanska vprašanja, lotimo resno tako kot se spodobi za visoki dom, tako kot pravi rad predsednik Vlade, to se pravi Državni zbor. In v bodoče predlagam, da se takšne stvari ne ponavljajo več. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Medtem ko ste postavljali to proceduralno vprašanje oziroma predlog, sem poizvedel in ugotovil, da se je ministrica Katarina Kresal opravičila, njeno opravičilo velja. Današnje plenarno sejo bo tudi kmalu zapustila zaradi obveznosti, zaradi katerih se je opravičila. In v tem pogledu bi lahko rekel samo to, da bi ji

kvečjemu morali dati pohvalo, da je kljub temu prišla, ko je lahko, sicer pa bo morala oditi, ker ima druge obveznosti, povezane s svojim delom. Toliko glede tega.

Poslansko vprašanje predsedniku vlade bo postavil mag. Borut Sajovic, Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik, za besedo. Uvodoma moram ugotoviti, ker nekateri v tej dvorani sedimo že drugi mandat, da so klopi, ki jih zaseda vlada ob tej točki, v tem mandatu zagotovo bistveno bolj polne, kot so bile v preteklem, kar poslanke in poslanci ocenjujemo kot izredno pozitivno.

Moje vprašanje, gospod predsednik vlade, se nanaša na probleme in problematiko, ki je povezana z gospodarskim kriminalom. Dejstvo je, da je gospodarskega kriminala v tej državi že dolga leta preveč, da pa nikdar in nikoli ni bil tako v ospredju, kot je danes, na eni strani zaradi recesije, zaradi gospodarske krize, na drugi strani pa, kar se mi zdi izredno pohvalno in pomembno, je Vlada prav pregon gospodarskega kriminala postavila kot eno prvih prioritete svojega delovanja. To je ne nazadnje tudi izredno dragoceno sporočilo državljanom in državljanom, ki želijo in zahtevajo, da se taka dejanja odkrijejo, ustrezno sankcionirajo in vse, kar je bilo na podlagi takega kriminalnega delovanja, tudi ustrezno zapleni in vrne v državni proračun. Sporočilo mora biti jasno: kraja je v sodobni Sloveniji nekaj nesprejemljivega in brez milosti sankcionirana. Veseli smo tudi, ko dobimo iz dnevno informativnih medijev sporočilo: če so bili prej zapori, kot se radi izrazimo, rezervirani zgolj za kurje tatove, zdaj temu ni več tako, v tej državi ni več nedotakljivih.

Zato vas na koncu sprašujem, spoštovani predsednik, kakšno je vaše mnenje, ali smatrate, da je slovenska policija v boju proti gospodarskemu kriminalu uspešna? Kakšni so rezultati njenega dela? Predvsem pa, ali se strinjate, da je Nacionalni preiskovalni urad, ki je bil v prejšnjem letu ustanovljen, pravi odgovor na izzive, ki jih prinaša gospodarska kriminaliteta? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, predsednik vlade, gospod Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Glede zadnjega vašega vprašanja vam vsekakor lahko odgovorim pozitivno, naj navedem za to tudi argumente. Ne samo glede obveznosti, nalog in rezultatov dela Nacionalnega preiskovalnega urada, ki smo ga v tem mandatu ustanovili zato, da bi uspešneje preganjali organiziran gospodarski kriminal, ampak tudi sicer glede ravnanja policije, ki deluje kot neodvisen organ v sestavi, ne ministrica ne jaz ne posegava v določene primere, ministrica daje samo navodila za splošne usmeritve dela policije. regon organiziranega in gospodarskega kriminala je prioriteta številka ena. Poglejmo rezultate. Obseg obravnave in s kazensko ovadbo zaključene gospodarske kriminalitete se je v lanskem letu v primerjavi z letom 2009 povečal za 41%. Premoženjska škoda teh dejanj je znašala nekaj več kot pol milijarde evrov, kar je 162% več kot v letu 2009. Za porast te gospodarske kriminalitete je več razlogov. Sam sem zadovoljen, da so policija in drugi organi pregona pri odkrivanju in sankcioniranju tega tudi uspešni. Delež gospodarske kriminalitete v celotni strukturi kriminalitete se je z 10,5% v letu 2009 povečal povečal na 14,6% v letu 2010. Prav tako se je delež premoženjske škode, nastale kot posledica gospodarske kriminalitete v strukturi celotne premoženjske škode iz skoraj 70-ih% v letu 2009 povečal na skoraj 90% v lanskem letu. Delež preiskanih gospodarskih kaznivih dejanj je v letu 2000(?) ostal na enakem nivoju, kot letu poprej in znaša 95,23%. Na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je bilo obravnavanih in s kazensko ovadbo zaključenih za 73% več kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, za katero so bile odgovorne tudi pravne osebe, kot leta 2009.

Kot veste in ste rekli je bil ustanovljen nacionalni preiskovalni urad in v njegovem okviru ta hip preiskujejo ali so preiskovali 17 kompleksnih zadev s področja gospodarske kriminalitete in korupcije. Glejte, če mi dovolite, da vaše vprašanje nekako izkoristim tudi za splošen odgovor na vse, kar je bilo danes izrečeno. Mislim, da celotna slovenska slika, tako pred domačo, kot mednarodno javnostjo ni črno-bela. Toda, če bi moral določiti nianse v tem bi rekel, da smo v tistem pasu, ki omogoča izhod iz krize tako, da nihče ne bo ostal prikrajšan, da nihče ne bo ostal privilegiran, da se bomo borili za to, da uspe veliki večini ljudi in da bomo tistim, ki morda pri tem ne bo uspeli, solidarno pomagali. Slovenija ne glede na to, da jo je kriza prizadela bolj kot veliko večino drugih držav, dobro okreva. Če in kolikor, tisti, ki dajete kritike, tudi upravičeno in vlada ni ravnodušna do njih, na delo vlade in vzpostavljate neko atmosfero in to je legitimno v demokratični družbi, morate hkrati povedati, kje so alternative. Pazite, kadarkoli smo nezadovoljni z obstoječim stanjem, imamo pravico, da se kritično izrečemo o njem, da sprožimo demokratično razpravo, ampak tisto, kar je pomembno za vse nas, nas, kot politično elito ta hip v državi, opozicijsko in koalicijsko je, da vemo, kaj je boljše, kaj je alternativa. Ta hip vam pravim, da kolikor imam jaz svojega vedenja in vedenja, vlada po svojih najboljših močeh poskuša streti trde orehe gospodarske krize, socialne krize, zavedamo se, da leto 2011 pred nami ni lahko leto, da lahko zaradi pretresov, ki smo jim priča v naši bližini pride do podražitve nafte, do podražitve hrane, da vse to lahko zelo hitro spremeni temeljne parametre reševanja gospodarske krize, ne samo pri nas, ampak v celotni Evropi, v celotnem zahodnem svetu, paziti moramo na mir in dobro sosedstvo. Vse to moramo imeti pred očmi. Slovenija je na dobri poti, da okreva in samo v toliko sem si prej drznil pozvati, da z malo več samozavesti, ne optimizma, ampak malo več samozavesti gledamo na našo voljo, željo in znanje, da splavamo iz te krize. Jaz ne vidim drugih uspešnejših alternativ ta hip.